

Pinseprædiken: om kirkens enhed trods forskelle, og om at være en by i byen

Af Martin Drengsgaard, Bethlehemskirken

Det er pinsedag. I dag fejrer vi den universelle kirkes fødselsdag.

På pinsedagen sad disciplene samlet i et hus i Jerusalem. Her tilbad de Gud og gjorde, som Jesus havde befalet dem ti dage tidligere: De skulle blive i byen, indtil Ånden kom over dem. Og det gjorde de. De holdt alle i enighed fast ved bønnen, som der står. De sang Davids salmer og tilbad Gud.

Så oprinder pinsedagen, og det forunderlige sker. En lyd som af en voldsom vind fylder hele huset, hvor de sidder. Derefter viser der sig tunger som af ild, som sætter sig på hver enkelt af dem. Det er tydeligt, at Ånden er kommet over dem.

Herefter begynder disciplene at tale på mange forskellige tungemål. De går ud i byen og fortæller mennesker om Jesus. Jerusalem var på dette tidspunkt en international metropol, hvor mennesker fra hele verden var samlet og talte mange forskellige sprog. Derfor var der også mange, som normalt ikke kunne forstå hinanden. Men da disciplene begynder at tale, sker det egentlige mirakel: Alle forstår, hvad der bliver sagt.

(Den tungetale, der sker her, er ikke den samme, som Paulus omtaler i sine breve – nemlig bønnens tungetale, hvor vi ikke forstår ordene. Her er der tale om et mirakel, der skaber forståelse.)

Ved dagens slutning står der, at omkring 3000 mennesker havde lagt deres liv om. De blev døbt og levede nu som disciple, som efterfølgere af Jesus.

Det er derfor, vi kalder pinsedag for kirkens fødselsdag. Denne dag brød disciplene ud af deres lille fællesskab og gik ud og inviterede alle ind i fællesskabet omkring Jesus. Det er det, kirken har gjort lige siden. Så glædelig fødselsdag til os alle.

Men hvad er kirken egentlig for en størrelse? Hvorfor er vi her i dag, og hvorfor er det værd at fejre kirkens fødselsdag?

Hver søndag bekender vi den kristne tro. Og hver gang vi har dåb, bruger vi trosbekendelsen. Her svarer den, der døbes – eller dåbsforældrene – ja til troen på Gud Fader, Gud Søn og Gud Helligånd. Men de svarer også ja til troen på den hellige, almindelige kirke. Oprindeligt stod der “den hellige katolske kirke”, som betyder den universelle kirke.

Denne bekendelse går helt tilbage til oldkirken. De første nedskrevne tekster stammer fra omkring år 250. Her bekender vi altså troen på Gud – og på kirken.

Men hvorfor bekender vi troen på kirken? Gud Fader, Søn og Helligånd er ikke synlige for det blotte øje. Men kirken er jo lige her. Vi er kirken. Så hvorfor skal vi bekende troen på den?

Den kristne tænker Gilbert Keith Chesterton sagde: “Det bedste argument imod kristendommen er de kristne.” Han mente, at der i historien er mange eksempler på, at kirken ikke har handlet som kirke – og dermed har undergravet det kristne budskab.

Hvis man spørger mennesker, hvorfor de har svært ved at tro på Gud, vil nogle svare, at det skyldes kirken. De er blevet skuffede. De oplevede ikke det fællesskab, de håbede på, men noget fremmed og svært at være i.

Derfor kan det faktisk kræve tro – ja, meget tro – at rejse sig og sige: Jeg tror på kirken.

I vores del af verden i dag siger mange: “Jeg har ikke brug for kirken.” Måske som en fjern institution, man besøger en sjælden gang, når man har brug for stilhed og fornemmelsen af noget større. Men ikke som et fællesskab med mennesker, præster, lære, moral og struktur. Mange siger: “Jeg er spirituel, men ikke religiøs. Jeg kan lide Gud, men jeg tror ikke rigtig på kirken.”

Men når vi fejrer pinse, fejrer vi kirkens fødselsdag – og vores tro på kirken. Vi tror, at Guds Ånd er i kirken og gennem kirken levendegør mennesker, helbreder mennesker og gør verden hel. At kirken er stedet, hvor Guds rige bryder igennem og skaber en ny virkelighed.

Kirken er et gennembrudssted for Guds Ånd. Et sted, hvor Ånden lever og virker imellem os, og hvor vi erfarer, at livet virkelig leves i kraft af Guds Ånd og den indbyrdes kærlighed.

Når vi siger, at vi tror på kirken, siger vi også, at vi tror, at Gud møder os gennem kirken og det kristne fællesskab. Vi er ikke kristne alene – vi er det sammen.

Jesus siger til disciplene, at de skal være menneskefiskere. Før fangede de fisk – nu skal de “fange” mennesker. Det kan lyde problematisk, som om vi skal omvende andre til noget bedre. Men billedet kan forstås anderledes.

At fange fisk handler om at føre fra én virkelighed til en anden. I oldtiden var havet et symbol på kaos, mørke og død. Paulus skriver, at Gud har befriet os fra mørkets magt og ført os over i sin elskede Søns rige.

Kirken er kaldet til at tage mennesker med på en vandring – ud af kaos og mørke og ind i et fællesskab fyldt af håb, lys og liv.

Jesus siger også: “I er som en by på et bjerg, der ikke kan skjules.” Det betyder, at vi som kirke er et fællesskab – en slags by midt i byen. I vores tilfælde: en alternativ by midt i København.

Det er en by, der ikke er lukket om sig selv, men åben og synlig. En by, hvor mange forskellige mennesker lever sammen.

Hvis kirken skal afspejle byen, må den også rumme forskellighed. Ingen enkelt kirke kan afspejle hele København – men tilsammen kan kirkerne i byen gøre det. Derfor er kirken kaldet til at være et mangfoldigt fællesskab, ikke et homogent.

Et fællesskab af mennesker med forskellige liv, holdninger og personligheder. Mennesker, der nogle gange er så forskellige, at man kan undre sig over, hvordan de kan være i samme rum. Og netop det er kirkens kald: at være et broget fællesskab, båret af kærlighed og en længsel efter enhed midt i forskelligheden.

I pinseberetningen er det store mirakel netop dette: at mennesker, som før var adskilt, nu forstår hinanden. Det peger på Guds længsel for verden – og for kirken: enhed og kærlighed.

Pinse er ofte blevet kaldt en modfortælling til Babel. I Babels fortællingen forsøger mennesket at gøre sig selv til centrum – og resultatet bliver splittelse. I pinseberetningen vender mennesket sig mod Gud – og resultatet bliver fællesskab.

Der, hvor mennesket tilbeder sig selv, opstår splittelse. Men der, hvor mennesket tilbeder Gud, kommer Ånden nær, og der opstår enhed.

Det mest radikale udtryk for den enhed ser vi i Apostlenes Gerninger: Der står: Men alle de troende var sammen, og de var fælles om alt. De solgte deres ejendom og ejendel og delte det ud til alle efter enhvers behov. De kom i enighed i templet hver dag; hjemme brød de brødet og spiste sammen, og jubledede og oprigtigt af hjerte priste de Gud.

Det er jo en hel vild beskrivelse. Der er fuldstændig tillid til fællesskabet. De troende var fælles om alt. Det er et fællesskab, hvor man fuldt ud stoler på den anden, og derfor kan jeg give alt til fællesskabet. Det lyder jo utopisk, men det var et fællesskab, der blev gjort muligt, fordi de her mennesker ikke levede i egen kraft, men lod sig fylde af Guds ånd – lod sig tage fra en virkelighed og sat ind i en anden virkelighed. Blev en del af den nye by i byen.

Vi kan tænke, at vi aldrig kan leve op til det – og det er nok rigtigt. Det kunne den første kirke heller ikke. Men de holdt fast i idealet og troen på, at Guds Ånd kan overvinde selv de dybeste skel.

Derfor må vi også blive ved med at bede om, at det under sker igen og igen – i kirken, i vores fællesskab og i vores liv: at Ånden skaber enhed midt i forskellighed. Ikke en ”ens hed”, hvor vi bliver ens, men en ”enhed”, hvor vi kan være forskellige – og alligevel høre sammen. At kirken skaber en enhed, hvor konformiteten er smidt på porten og hvor vi alle kan få lov at være de excentrikere, vi er skabt til at være.

Så i dag kaldes vi til at tro på kirken – på trods af alt det, der taler imod kirkens enhed. Vi kaldes til at tro, at kirken kan være et alternativt fællesskab og et gennembrudssted for Guds rige. Og vi kaldes til at lade Ånden virke i os, så der fødes en ny kærlighed i os – også til dem, vi har svært ved at elske. Dem, der har såret os. Dem, der irriterer os og udfordrer os.

Så lad os nu åbne os for Guds Ånd, som disciplene gjorde. Og lad os bede:

Kom, Helligånd.